

Milan Vybíral – scénář k rozhlasové reportáži

Jak válka zasáhla do života malého kluka? Pan Milan Vybíral se narodil v dubnu roku 1933 v Olomouci. Rané dětství prožíval v pohraniční obci Soběšovice, kam v říjnu 1938 vtrhla polská armáda a rodina se musela rychle odstěhovat. Patnáctého března 1939, kdy nacistická vojska okupovala zbytek českých zemí, má pan Vybíral před očima. Tehdy byl na návštěvě u babičky v Olomouci a šli se podívat na třídu Svobody:

„...tak tou ulicí jela německá armáda, tehdy toho patnáctého, jak nás obsazovala. To si pamatuju, že bylo tam spousta lidí na chodnicích, někteří plakali.“

Oba rodiče pana Vybírala byli učitelé, často se stěhovali tam, kde byla práce pro oba. Od roku 1941 bydleli v Ústí u Hranic na Moravě, kde malý Milan chodil do školy. K té se váže smutná vzpomínka:

„Tehdy bombardovali v Hranicích, tam jak jsou ty viadukty na železnici, tak tam pustili nějaké bomby do polí a byli tam dva spolužáci zrovna naneštěstí a ti tam zůstali. A potom celá škola se tam vypravila a jsme viděli ty obrovské krátery v poli po těch bombách.“

Na konci 2. světové války byla škola zavřená, žáci si jen jednou za čtrnáct dní chodili pro úkoly. V tu dobu nacistická vojska ničila několik mostů přes Bečvu, aby zpomalila postup Rudé armády.

„... já jsem tehdy spával pod oknem v kuchyni, a jak ten most vyhodili, tak nám vyletěly tabulky skla a spadly mně na postel. Tak to bylo takové probuzení, na které nezapomene člověk.“

Před příchodem fronty se celá rodina nastěhovala do školního sklepa, aby ostřelování přečkala. Z otřesů a detonací měl malý Milan strach, a tak se modlil Otčenáš, což ho uklidnilo. Boje utichly už koncem dubna, to bylo našemu pamětníkovi dvanáct let.

„Ten první den, jak jsem se probudil, takový krásný pocit bezpečí, na to nezapomenu, jak to bylo takový krásný.“

Pana Milana Vybírala provází celý život hudba. Hraje na mnoho hudebních nástrojů a naučil hrát několik generací žáků. Je hrdý na to, že jeho tři děti, pět vnoučat a dva pravnuci mají také hudební vzdělání. V roce 2000 stál u zrodu Hanácké mŕzêkê Litovel, kde působí dodnes.